



IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**„JAVNOG PREDUZEĆA BH POŠTA“ D.O.O. SARAJEVO
ZA 2015. GODINU**

Broj: 06-07/16

Sarajevo, juni 2016. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	3
JP BH POŠTA d.o.o. SARAJEVO	3	
	Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2015. godine.....	1
	Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine	2
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2015. godine.....	3
	(indirektna metoda)	3
	Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2015.....	4
III.	IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI JAVNOG PREDUZEĆA BH POŠTA D.O.O. SARAJEVO	5
1.	Uvod	5
2.	Predmet, cilj i obim revizije.....	5
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja.....	6
4.	Sistem internih kontrola i interna revizija.....	7
5.	Planiranje i izvještavanje.....	8
6.	Izvršenje plana poslovanja	9
6.1	Prihodi	9
6.1.1	<i>Poslovni prihodi.....</i>	9
6.1.2	<i>Finansijski prihodi.....</i>	10
6.1.3	<i>Ostali prihodi</i>	10
6.2	Rashodi.....	11
6.2.1	<i>Poslovni rashodi</i>	11
6.2.1.1	Materijalni troškovi	11
6.2.1.2	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	11
6.2.1.3	Troškovi proizvodnih usluga	13
6.2.1.4	Amortizacija i troškovi rezerviranja	13
6.2.1.5	Nematerijalni troškovi.....	13
6.2.2	<i>Finansijski rashodi.....</i>	14
6.2.3	<i>Ostali rashodi i gubici.....</i>	14
6.2.4	<i>Rashodi iz osnova umanjavanja vrijednosti sredstava.....</i>	14
6.3	Finansijski rezultat	14
7.	Stalna i tekuća sredstva, obaveze i kapital	15
7.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	15
7.2	Tekuća sredstva	18
7.2.1	<i>Zalihe i sredstva namijenjena prodaji</i>	18
7.2.2	<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti</i>	19
7.2.3	<i>Kratkoročna potraživanja i plasmani.....</i>	19
7.3	Kapital.....	20
7.4	Obaveze	21
8.	Javne nabavke.....	22
9.	Sudski sporovi	23
10.	KOMENTAR.....	23
IV.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	24

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama na kapitalu, Izvještaj o gotovinskim tokovima tokovima i Posebni podaci o plaćama i broju uposlenih) Društva sa ograničenom odgovornošću „**Javno preduzeće BH POŠTA**“ Sarajevo (u daljem tekstu - Društvo) za 2015. godinu sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine i za godinu koja se završava na taj dan i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS). Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva je odgovorno i za poslovanje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i drugim relevantnim zakonima i propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. U okviru stalnih sredstava iskazana su dugoročna ulaganja 40.000.000 KM od kojih Društvo ne ostvaruje, niti će ostvarivati nikakvu ekonomsku korist. Naime, radi se o uloženim sredstvima JP PTT saobraćaja BiH Sarajevo u 2001. godini u izgradnju autoceste Sarajevo - Zenica. Vlada Federacije BiH (u svojstvu osnivača i vlasnika kapitala) je još 2009. godine donijela Odluku o prenosu prava i obaveza po tom osnovu na Federaciju BiH. Organi upravljanja (Uprava, Nadzorni odbor, Skupština) nisu poduzeli sve aktivnosti da se provede Odluka Vlade, a ova**

ulaganja ne ispunjavaju uslove i zahtjeve za priznavanje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), što je imalo za posljedicu da su i sredstva i kapital precijenji za navedeni iznos (tačka 7.1. Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na izvještaje može imati stavka i navodi u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno finansijski položaj Društva sa ograničenom odgovornošću „**Javno preduzeće BH POŠTA“ Sarajevo** na dan 31.12.2015. godine, rezultate poslovanja i gotovinski tok za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Društva sa ograničenom odgovornošću „**Javno preduzeće BH POŠTA“ Sarajevo** u toku 2015. godine, osim za za naprijed navedenu kvalifikaciju, bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Isticanje predmeta:

Bez uticaja na izraženo mišljenje, skrećemo pažnju na slijedeće:

Na osnovu Odluke Skupštine Društva o prestruktuiranju raspoloživih novčanih sredstava Federalnom zavodu PIO/MIO Mostar, u svrhu angažmana za isplatu penzija prije dostavljanja doznake od strane Federalnog zavoda PIO/MIO, od 06.10.2015. godine, na koju je prethodnu saglasnost dala Vlada Federacije BiH, Odlukom V. broj 1306/2015, od 05.10.2015. godine, do kraja 2015. godine u više navrata davane su pozajmice Federalnom zavodu PIO/MIO za isplatu penzija.

Davanje pozajmica Federalnom zavodu PIO/MIO u svrhu isplate penzija nije u skladu sa odredbama člana 41. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH, obzirom da su prema istom članu Zakona takve aktivnosti strogo zabranjene (tačka 6.1.2. Izvještaja).

Sarajevo, 01.06.2016. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

Dževad Nekić, dipl.oec.

II. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

JP BH POŠTA d.o.o. SARAJEVO



Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2015. godine			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna god.
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 3)	84.312.783	88.008.178
1	Prihodi od prodaje robe	995.827	986.998
2	Prihodi od prodaje učinaka	76.421.472	79.922.503
3	Ostali poslovni prihodi	6.895.484	7.098.677
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	84.762.008	87.871.694
1	Nabavna vrijednost prodate robe	107.923	109.793
2	Materijalni troškovi	4.351.515	4.474.493
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	63.029.441	65.648.840
4	Troškovi proizvodnih usluga	2.783.090	2.467.511
5	Amortizacija	4.793.196	4.901.384
6	Troškovi rezervisanja	105.000	362.444
7	Nematerijalni troškovi	9.591.843	9.907.229
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)		136.484
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)	449.225	
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 3)	4.694.520	4.623.102
1	Prihodi od kamata	3.562.958	3.966.408
2	Pozitivne kursne razlike	997.215	656.694
3	Ostali finansijski prihodi	134.347	-
V	Finansijski rashodi (od 1 do 3)	527.181	176.706
1	Rashodi kamata	12.078	51.653
2	Negativne kursne razlike	498.057	92.949
3	Ostali finansijski rashodi	17.046	32.104
VI	Dobit od finansijske aktivnosti (IV - V)	4.167.339	4.446.396
VII	Dobit redovne aktivnosti (VI - III)	3.718.114	4.582.880
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (VI – III)		
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 5)	1.222.414	1.126.509
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	27.193	3.182
2	Dobici od prodaje materijala	2.484	7.130
3	Viškovi	1.464	744
4	Naplaćena otpisana potraživanja	330.798	186.606
5	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	860.475	928.847
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 4)	693.637	676.606
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	42.010	34.492
2	Gubici od prodaje materijala		
3	Manjkovi	237	6.806
4	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	357.472	109.266
5	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	293.918	526.042
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX - X)	528.777	449.903
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X - IX)		
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	162.323	22.807
1*	Umanjenje vrijednosti materijalnih sredstava i zaliha	162.323	22.807
2*	Umanjenje vrij. dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-
	UKUPAN PRIHOD PERIODA (I+IV+IX)	90.229.717	93.757.789
	UKUPNI RASHODI PERIODA (II+V+X+1*+2*)	86.145.149	88.747.813
	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA - NEPREKINUTOG POSLOVANJA	4.084.568	5.009.976
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	4.084.568	5.009.976
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA	466.484	549.921
1	Porezni rashodi perioda		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIV	Neto dobitak neprekinutog poslovanja	3.618.084	4.460.055
	DOBIT ILI GUBITAK OD PREKINUTOG POSLOVANJA		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XV	Neto dobitak perioda	3.618.084	4.460.055
	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda	3.618.084	4.460.055

v.d. Generalni direktor
mr. sci. Mirsad Mujić



Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine		
Pozicija	Neto iznos tekuće godine	prethodne godine
A K T I V A		
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	218.897.884	246.327.818
Nematerijalna sredstva	1.075.795	945.118
Nekretnine, postrojenja i oprema	99.307.813	100.459.808
Investicijske nekretnine	31.157.197	30.797.311
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	77.519	77.519
Dugoročni finansijski plasmani	86.679.357	113.187.417
Druge dugoročna potraživanja	346.151	714.107
Dugoročna razgraničenja	254.052	146.538
B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		
C) TEKUĆA SREDSTVA	74.127.786	46.715.564
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	2.810.332	3.374.720
Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	71.317.454	43.340.844
D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA		
POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	293.025.670	293.043.382
Izvanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva	25.441.175	18.997.587
UKUPNO AKTIVA	318.466.845	312.040.969
P A S I V A		
A) KAPITAL	283.310.017	280.141.932
Osnovni kapital	245.579.086	245.579.086
Upisani neplaćeni kapital		
Emisiona premija		
Rezerve	13.155.918	10.925.890
Revalorizacione rezerve		
Nerealizovani dobiti		
Nerealizovani gubici		
Neraspoređena dobit	24.575.013	23.636.956
B) DUGOROČNA REZERVISANJA	677.623	922.693
C) DUGOROČNE OBAVEZE		
D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE		
E) KRATKOROČNE OBAVEZE	6.384.705	8.889.188
Kratkoročne finansijske obaveze		
Obaveze iz poslovanja	980.089	1.013.579
Obaveze iz specifičnih poslova	115.049	108.618
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ost.prim.zaposlenih	4.198.292	6.680.502
Druge obaveze	702.804	793.186
Obaveze za PDV	135.697	100.483
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	252.774	41.279
Obaveze za porez na dobit		151.541
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	2.653.325	3.089.569
G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE		
POSLOVNA PASIVA	293.025.670	293.043.382
Izvanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva	25.441.175	18.997.587
UKUPNO PASIVA	318.466.845	312.040.969

v.d. Generalni direktor
mr. sci. Mirsad Mujić



Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2015. godine (indirektna metoda)				
	O p i s	Oznaka	IZNOS Tekuća godina	IZNOS Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit (gubitak) za period		3.618.084	4.460.055
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	253.711	274.028
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)		
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	4.539.485	4.627.356
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	14.816	31.310
6	Ukupno (2 do 5)		4.808.012	4.932.694
7	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	564.388	(573.201)
8	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	3.444.348	(3.839.180)
9	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	2.534	(4.842)
10	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(363.200)	(364.487)
11	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	(33.693)	(291.471)
12	Povećanje (smanjenje) ostalih obaveza	+(-)	(2.470.789)	2.744.360
13	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(463.244)	691.618
14	Ukupno (7 do 13)		707.343	(1.637.203)
15	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+6+14)		9.133.439	7.755.546
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
16	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (17 do 21)		111.447.492	
17	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+		
18	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+		
19	Prilivi iz osnova kamata	+		
20	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+		
21	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	111.447.492	
22	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (23 do 26)		84.568.821	28.916.288
23	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	79.207.598	
24	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-		
25	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-		
26	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	5.631.223	28.916.288
27	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (16-22)		26.878.671	
28	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (22-16)			28.916.288
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
29	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti			
30	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+		
31	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+		
32	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+		
33	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+		
34	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (35 do 38)		4.951.818	4.545.960
35	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-		
36	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-		
37	Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi	-		
38	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	4.951.818	4.545.960
39	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (29-34)		-	-
40	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (34-29)		4.951.818	4.545.960
41	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (15+16+29)		36.012.110	7.755.546
42	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (22+34)		4.651.818	33.462.248
43	F. NETO PRILIV GOTOVINE (41-42)		31.060.292	-
44	G. NETO ODLIV GOTOVINE (42-41)			25.706.702
45	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		24.554.475	50.261.177
46	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+		
47	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-		-
48	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (44+42-43+45-46)		55.614.767	24.554.475

v.d. Generalni direktor
mr. sci. Mirsad Mujić



Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2015.					
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Nerealizovani dobiti/gubici po osn. fin. sr.	Ost. rezerve	Akumulir. neraspor. dobit/nepokriv. gubitak	UKUPNI KAPITAL (2+3+4+5)
1	2	3	4	5	6
1. Stanje na dan 31.12.2013. g.	245.579.086	-	9.397.093	21.305.699	276.281.878
2. Efekti promjena u račun.politikama	-	-	-	-	-
3. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2013., odn. 01.01.2014. g.	245.579.086	-	9.397.093	21.305.699	276.281.878
5. Efekti reval.materij.i nem.sredstava	-	-	-	-	-
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osn. finansijskih sred.raspol. za prodaju	-	-	-	-	-
7. Kursne razlike nastale prevođenjem fin.izvještaja u valutu prezentacije	-	-	-	-	-
8. Neto dobit (gubitak) iskazana u bilansu uspjeha	-	-	-	4.460.055	4.460.055
9. Neto dobiti/gubici prizn.dir.u kapitalu	-	-	-	-	-
10. Objavljene dividende i drugi oblici rasp.i pokriće gubitka	-	-	1.528.797-	(2.128.798)	(600.001)
11. Emisija dion.kapitala i drugi obl.poveć.ili smanj. osnovnog kapitala	-	-	-	-	-
12. Stanje na dan 31.12.2014.godine	245.579.086	-	10.925.890	23.636.956	280.141.932
13. Efekti promjena u rač.politikama	-	-	-	-	-
14. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2014., odn., 01.01.2015. g.	245.579.086	-	10.925.890	23.636.956	280.141.932
16. Efekti reval.materij.i nem.sredst.	-	-	-	-	-
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osn.finans.sreds.raspol. za prodaju	-	-	-	-	-
18. Kursne razlike nastale prevođenj. fin.izvještaja u valutu prezentacije	-	-	-	-	-
19. Neto dobit (gubitak) iskazana u bilansu uspjeha	-	-	-	3.618.084	3.618.084
20. Neto dobiti/gubici priznati u kapit.	-	-	-	-	-
21. Objavljene divid.i drugi oblici raspodj.dobiti i pokriće gubitka	-	-	2.230.028	(2.680.028)	(450.000)
22. Emisija dion.kapit.i dr.oblici poveć.ili smanj.osnovnog kapitala	-	-	-	-	-
23. Stanje na dan 31.12.2015.godine	245.579.086	-	13.155.918	24.575.013	283.310.017

v.d. Generalni direktor
mr. sci. Mirsad Mujić

Uprava Društva je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila 26.02.2016. godine.

U Zabilješkama uz finansijske izvještaje data je izjava da su svi finansijski izvještaji u značajnoj mjeri sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i tumačenjima Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde (IASB).

III. IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI JAVNOG PREDUZEĆA BH POŠTA D.O.O. SARAJEVO

1. Uvod

Društvo sa ograničenom odgovornošću "Javno preduzeće BH POŠTA" Sarajevo je privredno društvo koje samostalno obavlja djelatnost od 08.01.2002. godine, nakon reorganizacije ranijeg jedinstvenog preduzeća „JP PTT Saobraćaja BiH“ Sarajevo i njegove podjele na „JP BH POŠTA“ i „JP BH TELECOM“ Sarajevo i upisa u registar nadležnog Kantonalnog suda u Sarajevu po Rješenju broj: UF/I-1/02.

Osnivač pravnog subjekta je Federacija BiH. Ovlaštenja i osnivačka prava u ime osnivača, vlasnika 100 % državnog kapitala, vrši Vlada Federacije BiH, putem resornog Federalnog ministarstva za promet i komunikacije (u daljem tekstu - Ministarstvo), u skladu sa Uredbom o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije BiH.

Nakon što je Vlada Federacije BiH odlukom od 02.07.2004. godine dala saglasnost na promjenu oblika organizovanja, Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I-1413/04, od 03.11.2004. godine, pravno lice se registrovalo kao društvo sa ograničenom odgovornošću, a shodno Zakonu o javnim preduzećima u Federaciji BiH, isto ima i status javnog preduzeća.

Osnovna djelatnost preduzeća je pružanje usluga javnih pošta – poštanskog saobraćaja koje su od javnog društvenog interesa. Isto je organizovano kao jedinstveno samostalno preduzeće i ekonomsko-poslovna cjelina na funkcionalnom, tehnološkom i teritorijalnom principu. Poslovi i zadaci obavljaju se u okviru osnovnih organizacionih jedinica i njihovih nižih unutrašnjih jedinica. Za pružanje poštanskih i drugih usluga osnovani su posebni organizacijski dijelovi koji imaju status podružnica i to: Centar pošta Sarajevo, Centar pošta Tuzla, Centar pošta Zenica, Centar pošta Bihać, Centar pošta Mostar, Centar pošta Travnik, Centar pošta Goražde i Podružnica pošta u Brčko Distriktu. Na nivou svih sedam poštanskih centara koje pokriva djelatnost Društva organizovan je Glavni poštanski centar Sarajevo. Poslove i radne zadatke centri pošta ostvaruju kroz funkcionalnu povezanost sa organizacijskim jedinicama Generalne direkcije, a prioritetno preko svojih nižih organizacijskih jedinica, službi i odjeljenja. Centri pošta nemaju status pravnog lica i u pravnom prometu i poslovima nastupaju na način i u okvirima utvrđenim Zakonom o privrednim društvima, Statutom, Pravilnikom o radu i drugim općim aktima koji tretiraju pitanje djelokruga rada istih.

Prema Statutu, puni naziv pravnog lica je Društvo sa ograničenom odgovornošću „Javno preduzeće BH POŠTA“ Sarajevo.

Skraćeni naziv je: „JP BH POŠTA“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu – Društvo).

Sjedište Društva je u Sarajevu, ulica Obala Kulina bana broj 8.

Na dan 31.12.2015. godine, Društvo je imalo 2.314 zaposlenika, od čega 2.169 u stalnom radnom odnosu i 145 na određeno vrijeme.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2015. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj naše revizije je da na osnovu provedene revizije izrazimo mišljenje da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Revizija uključuje i procjenu da li Uprava i rukovodioci primjenjuju zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola uspostavljenih u svrhu zaštite imovine, kao i sposobnost da otkrivaju i sprječavaju značajno pogrešna prikazivanja u finansijskim izvještajima.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije u periodu od februara do marta 2016. godine.

Obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH od 2003. godine obavlja revizije finansijskih izvještaja predmetnog klijenta. Revizije nisu vršene u kontinuitetu. Prethodno provedenom revizijom za 2013. godinu dato je mišljenje sa rezervom. Društvo je postupilo u skladu sa članom 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH i obavijestilo je o poduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju za 2013. godinu.

U okviru izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2015. godinu izvršena je provjera da li je postupljeno po preporukama datim u prethodno provedenoj reviziji. Na temelju navedenog konstatovano je:

Društvo **je postupilo** po datim preporukama koje se odnose na:

- donošenje akta kojim se detaljnije uređuje procedura izdavanja poslovnih prostora u zakup,
- donošenje Pravilnika o fakturisanju, evidentiranju i naplati potraživanja, s ciljem naplate i realnog iskazivanja potraživanja i definisanja rokova za pokretanje tužbi za neizmirene obaveze, rokova za prenos potraživanja na sumnjiva i sporna kao i ispravke vrijednosti potraživanja na teret rashoda,
- analizu ugovora o zakupu, utvrđivanje da li je ugovoreno fakturisanje komunalnih usluga i provjeru da li se zakupcima fakturišu sve ugovorene obaveze.

Društvo **je djelimično postupilo** po datim preporukama koje se odnose na:

- poboljšanje procedura procjene prihoda i rashoda po međunarodnom i međuoperatorskom prometu, te dosljedno primjenjivanje paragrafa 22. i 91. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i vlastitih akata radi priznavanja istih u obračunskom periodu u kojem su i nastali,
- dosljedno poštivanje akata i procedura i njihovo redovno dograđivanje i usklađivanje, te praćenje njihove realizacije,
- priznavanje prihoda u skladu sa tačkom 22. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i MRS 18 Prihodi,
- potpuno poštivanje procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama BiH, njegovim provedbenim i vlastitim aktima, radi povećanja efikasnosti nabavki.

Društvo **nije postupilo** po preporukama koje se odnose na:

- preispitivanje postojeće sistematizacije radnih mjesta i usklađivanje iste sa stvarnim potrebama Društva, radi stvaranja preduslova za utvrđivanje i raspoređivanje optimalnog broja zaposlenika i unapređenje poslovanja i povećanja efikasnosti,
- donošenje akta o načinu raspolaganja, korištenju i dodjeli stanova,
- knjigovodstveno aktiviranje svih okončanih investicija koje se vode kao sredstva u pripremi, radi dosljednog postupanja po standardima i vlastitim aktima, a u cilju realnog iskazivanja sredstava i rashoda obračunskog perioda,
- postupanje u skladu sa Odlukom Vlade Federacije BiH od 26.03.2009. godine, koja se odnosi na prenos prava i obaveza ulaganja u iznosu 40.000.000 KM na Federaciju BiH, odnosno nadležnu direkciju autocesta i realnog iskazivanja dugoročnih ulaganja,
- rezervisanja prema MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva i prema paragrafu 38. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, radi realnog iskazivanja rashoda i poslovnog rezultata.

U 2015. godini Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje BiH provela je kontrolu srazmjernog/proporcionalnog odbitka PDV-a (27.02.2015. godine) i kontrolu PDV-a po prijavi (16.04.2015. godine). Provedenim kontrolama nisu konstatovani propusti vezani za evidentiranje i plaćanje PDV-a.

Tokom mjeseca marta 2016. godine provedena je revizija finansijskih izvještaja za 2015. godinu od strane vanjskog revizora Revik d.o.o. Sarajevo, a za finansijske izvještaje za 2014. godinu revizorska kuća Revizija Revita d.o.o. Cazin dala je pozitivno mišljenje, uz isticanje predmeta dugoročnih plasmana u iznosu 40.000.000 KM za izgradnju autoceste.

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Izvršena je procjena funkcionisanja sistema internih kontrola na osnovu provedene revizije određenih procesa poslovanja, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim i drugim propisima. Odgovornost za uspostavu sistema internih kontrola je na Upravi Društva, a osnov funkcionisanja istog je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja, kontrolnih aktivnosti i adekvatne procjene rizika poslovnih procesa. Polazni osnov za uspostavljanje kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Organizacija Društva utvrđena Statutom, detaljno je razrađena Pravilnikom o radu, u okviru kojeg je posebno uređena i sistematizacija poslova i radnih mjesta, kao i plaće, dodaci i naknade plaća. Na dan 31.12.2015. godine bilo 2.314 zaposlenih, od čega 2.169 u stalnom radnom odnosu i 145 na određeno vrijeme. U toku godine primljeno je 70 novih zaposlenika, u čemu je najveći broj radnika koji su prvi put zasnovali radni odnos (61) i postojeći radnici sa kojima je nakon prekida ponovo sklopljen ugovor o radu na određeno vrijeme (7). Društvo su po različitim osnovama napustila 152 zaposlenika, od čega se najveći broj odnosi na odlazak u starosnu i prijevremenu starosnu penziju (118) i istek ugovora o radu na određeno vrijeme (12).

Prijem novih zaposlenika u 2015. godini vršen je u skladu sa članom 11. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji FBiH i članom 4. Pravilnika o radu. Praksa Društva je da zaposlenicima koji imaju zaključen ugovor na određeno vrijeme, nakon navršene jedne godine rada na određeno vrijeme, pravi prekid radnog odnosa duži od 15 dana, zbog zloupotreba povreda na radu i prerastanja radnog odnosa sa određenog na neodređeno vrijeme. Zaposlenici se primaju u radni odnos na određeno vrijeme, bez raspisivanja javnog konkursa-oglasa, a što im omogućuju važeći propisi i vlastiti akti. Prijem u radni odnos na određeno vrijeme predstavlja prvi korak ka zasnivanju radnog odnosa na neodređeno vrijeme, posebno ako se ima u vidu činjenica da je postojeća sistematizacija preobimna i da je više nego evidentno da nije primjerena sadašnjim, stvarnim potrebama Društva, obzirom da je istom sistematizovano znatno više radnih mjesta i izvršilaca od potrebnih, čime je ostavljen prostor i omogućen prijem zaposlenika na dosadašnji način.

Prema podacima dobivenim od Pravne službe, u periodu od 01.01.2015. godine do 03.04.2015. godine 97 postojećih zaposlenika promijenili su radno pravni status sa određenog na neodređeno vrijeme. Kako je Vlada Federacije BiH od aprila 2015. godine obustavila novo upošljavanje i propisala način kada je moguće odobriti isto, prijem zaposlenika nakon toga vršen je po ugovorima o radu na određeno vrijeme, a nakon dobivanja saglasnosti resornog Ministarstva.

Tokom 2014. i 2015. godine provođene su aktivnosti na pripremi prijedloga izmjena i dopuna Pravilnika o radu, odnosno, reorganizacija tj. objedinjavanje određenih odjeljenja i službi, ali nije došlo do značajnije promjene postojeće sistematizacije. Ističemo i da važećim Zakonom o radu nije propisan postupak i način prijema u radni odnos novih zaposlenika, već je ostavljeno da pravni subjekti vlastitim aktima urede ovu oblast.

Društvo ima u vlasništvu i raspolaže značajnim nekretninama na atraktivnim lokacijama. U prethodnom periodu su u postupcima izdavanja poslovnih prostora u zakup uočeni određeni nedostaci. U cilju poboljšanja prethodnih procedura i postizanja transparentnosti vezano za zakupe, Uprava je u 2014. godini donijela novo Uputstvo o zakupu nekretnina. Istim se uređuje način i uslovi kupovine i uzimanja i izdavanja pod zakup poslovnog prostora (objekata) i/ili zemljišta za potrebe obavljanja djelatnosti. Međutim, evidentno je da i ove procedure nisu značajnije promijenile postupke zakupa poslovnih prostora, jer je i dalje, prema pregledanoj dokumentaciji, uglavnom zastupljena neposredna pogodba pri izdavanju/uzimanju u zakup prostora, što smanjuje mogućnosti prikupljanja većeg broja ponuda, a što bi rezultiralo i postizanjem boljih cjenovnih efekata.

U okviru nekretnina je i određeni broj stambenih jedinica u vlasništvu Društva, jer je u ranijem periodu izvršen njihov povrat, iste se knjigovodstveno vode u vanbilansnoj evidenciji. Prema izvještaju nadležne službe od 22.02.2016. godine na području Kantona Sarajevo su 23 stana za koje Društvo posjeduje pravosnažno rješenje o vraćanju u posjed, za 1 stan postupak povrata je u toku, a za 9 stanova vodi se upravni ili sudski postupci. Stanovi su prazni, jedan stan je proglašen službenim, za 6 stanova Društvo posjeduje akt o vraćanju u posjed, ali su u njima korisnici po različitim osnovama (akt o dodjeli od strane ranijeg preduzeća

PTT saobraćaja (4), alternativni smještaj ili ugovor o zakupu). U ostalim centrima pošta izvršen je povrat 14 stanova, za 4 stana vode se postupci, dok se određeni prostori (10) koriste kao stambene jedinice, najčešće u sklopu objekta pošte. Društvo nije donijelo akt o načinu raspolaganja, korištenja i dodjeli ovih stambenih jedinica. Po zaduženju Uprave od 24.03.2014. godine počele su aktivnosti na izradi i donošenju akta o dodjeli i prodaji stanova, ali iste još uvijek nisu okončane.

Pravovremeno je proveden redovan godišnji popis i sačinjen je Izvještaj o popisu sredstava, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2015. godine, koji nije potpun, jer u njemu nisu obuhvaćene sve kratokročne obaveze. Kako je zakonski rok za okončanje redovnog godišnjeg popisa kraći od roka za izradu godišnjih finansijskih izvještaja, propušteno je da se izradi dopunski akt koji bi povezao, odnosno pojasnio odstupanja koja su se desila od dana okončanja popisa do zaključivanja knjigovodstvenih evidencija perioda. U samom izvještaju su date napomene da su podaci zaključno sa vremenom predaje izvještaja i da je moguća izmjena istih. Također Pravilnikom o računovodstvu, reviziji i računovodstvenim politikama Društva propisano je članom 46. da komisija sačinjava izvještaj o izvršenom popisu koji obavezno sadrži i rekapitulaciju popisnih lista. U predmetnom izvještaju dati su izvještaji po organizacionim dijelovima (generalna direkcija i centri pošta), ne postoji zbirna rekapitulacija na nivou Društva.

Aktivnosti Odjela za internu reviziju u 2015. godini odvijale su se prema usvojenom planu i programu. Interna revizija je formirana kao Odjel u kojem su sistematizovana 3 radna mjesta, do decembra 2015. godine bila su popunjena 2 (u decembru prestanak rada oba zaposlenika). Od januara 2016. godine Odjel je popunjen sa jednim novim zaposlenikom. Odjel za internu reviziju obavio je planirane revizije i iste podnosio Odboru za reviziju Društva na razmatranje i usvajanje. Date preporuke po provedenim revizijama usvajala je Uprava Društva i iste je dostavljala operativnim jedinicama na nižim nivoima na primjenu i izvršenje. Sve date preporuke od kojih se neke ponavljaju kroz više izvještaja (npr. broj sistematizovanih poslova i referata smanjiti na stvarno potrebne, uskladiti sistematizaciju sa obimom poslova i ostvarenom dobiti/gubitkom po organizacionim dijelovima/segmentima i na nivou Društva), nisu u potpunosti implementirane.

Iz naprijed navedenog proizilazi da i pored značajnog broja donesenih akata i usvojenih procedura, sistem internih kontrola nije uspostavljen u mjeri da obezbijedi razumno uvjerenje da su postignuti postavljeni osnovni ciljevi poslovanja, a prije svih efikasno upravljanje, uspješno poslovanje i adekvatna zaštita imovine.

Preispitati postojeću sistematizaciju radnih mjesta i istu uskladiti sa stvarnim potrebama Društva, kako bi se stvorili preduslovi za utvrđivanje i raspoređivanje optimalnog broja zaposlenika.

Donijeti akt o načinu raspolaganja, korištenju i dodjeli stanova.

5. Planiranje i izvještavanje

Trogodišnji plan poslovanja za period 2014.–2016. godina Nadzorni odbor usvojio je 18.09.2013. godine, a Skupština 23.09.2013. godine.

Trogodišnji plan poslovanja izrađen je u skladu sa Pravilnikom o planiranju, a na osnovu Odluke o pripremi i izradi Nacrta Trogodišnjeg plana poslovanja za period od 01.01.2014. do 31.12.2016. godine, kojom su definisani nosioci planiranja, učesnici u planiranju i dinamika izrade Trogodišnjeg plana poslovanja, usvojenoj Metodologiji za izradu i nadgledanje realizacije Trogodišnjeg plana poslovanja, te Smjernica za izradu Trogodišnjeg plana poslovanja.

Planom poslovanja za 2015. godinu (u sklopu Trogodišnjeg plana poslovanja) osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u slijedećim iznosima:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2014. god.	Plan za 2015. god.	Ostvareno u 2015. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	93.757.789	90.128.100	90.229.717	96	100
II	Rashodi	88.747.813	89.291.900	86.145.149	97	96
III	Dobit prije poreza (I-II)	5.009.976	836.200	4.084.568	82	488

Ostvareni prihodi u 2015. godini iskazani su 90.229.717 KM što je na nivou planiranog, a u odnosu na prethodnu godinu ukupan prihod manji je za 3.528.072 KM ili 4%, što je rezultat pada prihoda od prodaje učinaka na domaćem tržištu.

Ostvareni rashodi iskazani su 86.145.149 KM, što je u odnosu na Plan manje za 3.146.751 KM ili 4%, a u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.602.664 KM ili 3 %. Smanjenje rashoda je najvećim dijelom zbog smanja troškova plaća i ostalih ličnih primanja, budući da se ukupan broj zaposlenih smanjio za 83 zaposlenika ili 3,5%.

U 2015. godini Društvo je planiralo investicionih ulaganja 7.508.400 KM iz sredstava tekućeg priliva i iz akumuliranih vlastitih sredstava. Ukupna vrijednost realizovanih ulaganja iskazana je 4.330.060 KM, što je u odnosu na planirano manje za 3.178.340 KM ili 42%, a u odnosu na prethodnu godinu veće za 226.116 KM ili 6%. **U Izvještaju o poslovanju za 2015. godinu dati su uporedni pokazatelji ostvarenih investicija iz kojih je vidljivo da je planirano ulaganje u građevinske objekte (poštanske zgrade) 3.210.000 KM, a realizovano samo 299.000 KM ili 9%, a nisu navedeni razlozi ovako niske realizacije planiranih investicija.**

U 2015. godini ostvareni finansijski rezultat (dobit) iskazan je 4.084.568 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 925.408 KM ili 18,5%.

Na dan 31.12.2015. godine u Društvu je bilo 2.314. zaposlenih, što je u odnosu na planirani broj manje za 108 zaposlenih ili 4,5%, a u odnosu na prethodnu godinu manje za 83 zaposlena ili 3,5%.

Uprava Društva je na sjednici održanoj 18.03.2016. godine usvojila Nacrt izvještaja o poslovanju za 2015. godinu. Do okončanja revizije Nacrt izvještaja o poslovanju nije bio razmatran od strane Nadzornog odbora niti usvojen od strane Skupštine.

6. Izvršenje plana poslovanja

6.1 Prihodi

Prihodi u obračunskom periodu iskazani su kako slijedi:

	31.12.2015.	31.12.2014.
PRIHODI	90.229.717	93.757.789
Poslovni prihodi	84.312.783	88.008.178
Finansijski prihodi	4.694.520	4.623.102
Ostali prihodi	1.222.414	1.126.509

Prihod od poštanskih usluga predstavlja fakturisanu i obračunatu vrijednost pruženih usluga u zemlji i inostranstvu.

Priznavanje prihoda u međuoperatorskom i međunarodnom prometu vrši se na osnovu Metodologije za obračun troškova završne faze u međuoperatorskom i međunarodnom poštanskom prometu, potpisane od strane sva tri operatera u BiH. Prihodi nastali iz međunarodnih usluga, iskazuju se u bruto iznosima, a procjena prihoda se vrši za dio usluga koje su izvršene, a nisu potvrđene međunarodnim obračunom na datum bilansa stanja.

6.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su 84.312.784KM i u ukupnim prihodima učestvuju sa 93,4%.

Prihodi od prodaje robe iskazani su 995.827 KM i na nivou su prethodne godine. Ostvareni su prodajom poštanskih markica i kolekcionarskih markica i komercijalne robe na šalterima pošta.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su 76.421.472 KM i odnose se na prihode od prodaje usluga pravnim i fizičkim licima. U okviru istih, najznačajniji su prihodi od pismonosnih pošiljaka 50.506.671 KM i prihod od usluga novčanog poslovanja-finansijskih usluga 19.060.684 KM. Prihod od finansijskih usluga najvećim dijelom se odnosi na prihod od provizija za naplatu režijskih troškova (električna energija, voda, stanarina, grijanje i sl.), provizije ostvarene isplatom penzija i socijalnih davanja i prodaje uputnica u unutrašnjem poštanskom prometu.

Za dio usluga koje su izvršene, a nisu potvrđene međunarodnim obračunom, vrši se procjena prihoda prema Uputstvu o načinu procjene prihoda i troškova po osnovu usluga u međunarodnom i

međuooperatorskom prometu za paketski, pismonosni, EMS i avio saobraćaj. Procijenjeni prihod iskazan je 3.017.727 KM.

Ostali poslovni prihodi iskazani su 6.895.484 KM i najvećim dijelom su prihodi od zakupnina 6.152.142 KM i ostali poslovni prihodi 669.337 KM koji se odnose se na ugostiteljske usluge, usluge prenosa podataka, penala, osiguranja, prodaje tenderske dokumentacije i drugo.

6.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su 4.694.520 KM u čemu su najznačajnije kamate na oročena sredstva 3.562.958 KM i prihodi od pozitivnih kursnih razlika 997.215 KM. Pored ovih, iskazani su i ostali finansijski prihodi od 134.347 KM, koji su ostvareni po osnovu naknada za novčana sredstva za Federalni zavod PIO/MIO. Naime, na osnovu Odluke Vlade Federacije BiH V. broj 1306/2015 od 05.10.2015. godine, Skupština Društva je donijela Odluku o prestrukturiranju raspoloživih novčanih sredstava Federalnom zavodu PIO/MIO u svrhu angažmana za isplatu penzija prije dostavljanja doznake od strane Federalnog zavoda PIO/MIO na iznos od 30.000.000 KM. Za realizaciju istog zaključen je 07.10.2015. godine Aneks Ugovora o isplati ostvarenih prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja od 07.06.2007. godine. Po ovom osnovu Društvo je sukcesivno, prema iskazanim potrebama Federalnog zavoda PIO/MIO, prenijelo 79.205.932 KM koje su na datum bilansa u cijelosti vraćene. Za plasirana sredstva i periode korištenja istih naplaćena je naknada obračunata po koeficijentu 0,000081 na korišteni iznos po danu korištenja. Krajem godine potpisan je i Aneks II Ugovora sa važnošću do 30.06.2016. godine.

Davanje pozajmica Federalnom zavodu PIO/MIO u svrhu isplate penzija nije u skladu sa odredbama člana 41. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH, obzirom da su prema istom članu Zakona takve aktivnosti strogo zabranjene.

6.1.3 Ostali prihodi

Ostali prihodi i dobici iskazani su 1.222.414 KM i odnose se na prihode iz ranijih godina 380.395 KM, naplaćena otpisana potraživanja 325.810 KM, prihode od prefakturisanja 290.094 KM, naplata štete od osiguravajućih društava 67.019 KM, ukidanje rezervisanja 25.222 KM, otpis obaveza 21.775 KM i drugo.

Prihodi iz ranijih godina iskazani su 380.395 KM. Ove prihode u najvećem dijelu u iznosu od 323.452 KM predstavljaju razlike u procjeni prihoda po međunarodnom i međuooperatorskom prometu. Procjena prihoda i rashoda se vrši za dio usluga koje su izvršene, a nisu potvrđene međunarodnim obračunom. Prema dokumentaciji za usaglašene usluge priznat je naknadno utvrđeni prihod iz 2014. godine od 323.452 KM, a naknadno utvrđen rashod u iznosu od 95.323 KM, zbog čega je i rezultat perioda po ovom osnovu precijenjen za 228.129 KM. Po istom osnovu za izvršene procjene za koje nisu stigle fakture iskazan je prihod od 6.372 KM i rashod od 3.275 KM, dok je po usaglašenju iz 2013. godine iskazan prihod od 21.109 KM i rashod 32.021 KM.

Prema prednjem, prihodi perioda precijenjeni su za priznate prihode iz ranijih godina 350.933 KM, a sa njima povezani rashodi u iznosu 130.619 KM što nije u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, paragrafi 22., 92. i 94. Okvira za sastavljanje i prezentiranje finansijskih izvještaja. Zbog navedenog finansijski rezultat perioda precijenjen je za 220.314 KM.

Prihodi od prefakturisanja iskazani su 290.094 KM i odnose se na prihode po prefakturisanim troškovima (komunalne usluge, električna energija, grijanje i dr.) za poslovne prostore koji su iznajmljuju.

Prihodi od ukidanja rezervisanja iskazani 25.222 KM, najvećim dijelom od 25.000 KM odnose se na prihode od ukidanja rezervisanja po sudskom sporu.

Priznavanje prihoda vršiti u skladu sa paragrafom 22. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i MRS 18 Prihodi.

6.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su ukupni rashodi 86.145.149 KM, što je za 2.602.664 KM ili 3% manje od rashoda ostvarenih u prethodnoj godini. Struktura iskazanih rashoda je slijedeća:

	01.01.-31.12.2015.	01.01.-31.12.2014.
RASHODI	86.145.149	88.747.813
Poslovni rashodi:	84.762.008	87.871.694
Nabavna vrijednost prodane robe	107.923	109.793
Materijalni troškovi	4.351.515	4.474.493
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	63.029.441	65.648.840
Troškovi proizvodnih usluga	2.783.090	2.467.511
Amortizacija	4.793.196	4.901.384
Troškovi rezervisanja	105.000	362.444
Nematerijalni troškovi	9.591.843	9.907.229
Finansijski rashodi	527.181	176.706
Ostali rashodi i gubici	693.637	676.606
Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	162.323	22.807

6.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su 84.762.008 KM i manji su za 3.109.686 KM ili 3,5% u odnosu na prethodnu godinu, a čine ih: nabavna vrijednost prodane robe 107.923 KM, materijalni troškovi 4.351.515 KM, troškovi plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih 63.029.441 KM, troškovi proizvodnih usluga 2.783.090 KM, amortizacija 4.793.196 KM, troškovi rezervisanja 105.000 KM i nematerijalni troškovi 9.591.843 KM.

6.2.1.1 Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su 4.351.515 KM, a čine ih : utrošene sirovine i materijal 1.658.976 KM, utrošena energija i gorivo 2.230.027 KM, utrošeni rezervni dijelovi 61.275 KM i otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma 401.237 KM.

Utrošene sirovine i materijal iskazane 1.658.976 KM odnose se na: potrošni materijal hibridne pošte 610.050 KM, potrošni materijal u funkciji PTT usluga 508.480 KM, kancelarijski potrošni materijal 283.199 KM, ostale nespomenute utrošene sirovine i materijali 141.690 KM, materijal za čišćenje i održavanje kancelarijskih prostora 99.885 KM, mazivo i ostale pomoćne sirovine 10.512 KM, utrošak osnovnog materijala i dijelova za tekuće i investiciono održavanje 2.452 KM te ostali materijalni troškovi uprave i administracije 2.708 KM.

Utrošena energija i gorivo iskazani su 2.230.027 KM. Ove troškove čine utrošena električna energija 867.223 KM, utrošeni plin, para, ugalj i drva 626.155 KM, utrošeno gorivo i mazivo za transportna sredstva 523.995 KM, utrošeni mazut i ulje za loženje 148.619 KM, utrošeno gorivo i mazivo za putničke automobile 63.957 KM i ostali troškovi energije u iznosu od 78 KM.

Utrošeni rezervni dijelovi iskazani su 61.275 KM, a čine ih rezervni dijelovi za transportna sredstva 45.063 KM i rezervni dijelovi za opremu 16.212 KM.

Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma iskazani su 401.238 KM. Iste čine otpisi: službene odjeće i obuće 323.899 KM, sitnog inventara u upotrebi 44.708 KM, autoguma u upotrebi za transportna sredstva 28.870 KM i autoguma u upotrebi za putničke automobile 3.761 KM.

6.2.1.2 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih	63.029.440
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih	49.314.586
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	51.224
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih	13.494.288

Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	161.634
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	7.708

Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih i drugih fizičkih lica iskazani su 63.029.440 KM. U okviru istih, najveći su troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih 49.365.811 KM, a čine ih neto plaće, sve vrste doprinosa, porez na dohodak, naknade plaća za vrijeme godišnjeg odmora i ostale naknade koje se plaćaju u skladu sa usvojenim aktima.

Obračun plaća i naknada plaća vrši se u skladu sa važećim zakonskim propisima i aktima Društva, Kolektivnim ugovorom za područje djelatnosti poštanskog saobraćaja i Pravilnikom o radu. Najniža neto plaća je osnovica za obračun osnovne plaće zaposlenika i iznosi 452 KM.

Plaće i naknade plaća predsjednika i članova Uprave obračunavaju se i isplaćuju, u skladu sa važećim zakonskim propisima i aktima Društva. Osnovna neto plaća predsjednika Uprave iznosi 5, a izvršnog direktora 4,5 prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, uvećana za materijalna prava po osnovu minulog rada.

U 2015. godini najviša neto plaća isplaćena je u iznosu od 4.109 KM, a najniža u iznosu od 553 KM, dok je prosječna neto plaća na nivou Društva iznosila 1.030 KM.

Izdaci za službena putovanja zaposlenih iskazana su 51.224 KM. Društvo je Pravilnikom o radu utvrdilo politike naknada troškova za službena putovanja. Na ime dnevnica za službena putovanja zaposlenik ima pravo na akontaciju u visini procijenjenih troškova. Putni nalozi se pravdaju u predviđenom roku, kao i isplaćene putne akontacije. Visina dnevnice za službena putovanja isplaćuje se na način propisan za Federalne organe uprave u visini od 25 KM za dnevnice u zemlji.

U okviru ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih naknade za topli obrok iskazane su 8.725.745 KM, naknade za troškove prevoza na posao i sa posla 1.313.011 KM, regres 1.724.628 KM, izdaci za otpremnine prilikom odlaska u penziju 586.747 KM, izdaci za jubilarne i druge nagrade 463.892 KM, novčane pomoći u slučaju smrti zaposlenika ili člana njegove porodice 356.134 KM, novčana pomoć u slučaju teškog invaliditeta ili dugotrajne bolesti 181.513 KM, te ostali izdaci za ostala materijalna prava zaposlenih 142.617 KM. Navedene naknade isplaćuju se u skladu sa Pravilnikom o radu, Kolektivnim ugovorom za područje djelatnosti poštanskog saobraćaja Federaciji BiH i pojedinačno donesenim odlukama Uprave Društva.

Naknade za ishranu u toku rada isplaćene su na osnovu polugodišnjih Odluka Uprave o utvrđivanju visine dnevne naknade za topli obrok u iznosu od 15 KM, što je u skladu sa Pravilnikom o radu i važećim Kolektivnim ugovorom.

Regres za godišnji odmor isplaćen je 720 KM po zaposleniku na osnovu Odluke o visini regresa za 2015. godinu, od 21.04.2015. godine, koliko iznosi 70 % prosječne neto plaće Društva ostvarene u godini koja prethodi isplati regresa, što je u skladu sa Pravilnikom o radu i važećim Kolektivnim ugovorom.

Novčane pomoći u slučaju teže bolesti, smrti i rođenje djeteta regulisane su Pravilnikom o radu i važećim Kolektivnim ugovorom. Isplaćuju se na osnovu podnesenog zahtjeva i odluke o isplati jednokratne pomoći od strane Direktora Društva. Izdaci za jubilarne i druge nagrade i izdaci za otpremnine prilikom odlaska u penziju isplaćuju se u skladu sa Pravilnikom o radu i važećim Kolektivnim ugovorom. **Društvo ne vrši rezervisanje za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u penziju od 28.12.2012. godine kad je Uprava Društva donijela Odluku o prestanku rezervisanja sredstava za primanja zaposlenih iz osnova jubilarnih nagrada i otpremnina za odlazak u penziju, jer smatra da nisu ispunjeni svi potrebni uslovi na tržištu BiH za potpunu primjenu MRS 19 - Primanja zaposlenih.**

Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl. odnose se na isplate članovima Nadzornog odbora 88.447 KM, naknade članovima Odbora za reviziju 38.554 KM i naknade članovima Skupštine Društva 2.400 KM, te pripadajući porezi na dohodak i doprinosi. Naknade su isplaćene u skladu sa važećim Zakonskim propisima, aktima Društva i Ugovorima.

U Društvu je u 2015. godini održano šest sjednica Skupštine Društva na kojima je, pored Uprave Društva, prisustvovao predstavnik državnog kapitala, koji po svakoj sjednici ima pravo na isplatu po 400 KM na osnovu date saglasnosti resornog Ministarstva.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima u iznosu od 7.709 KM odnosi se na isplate po osnovu Ugovora o djelu i pripadajućih zakonskih obaveza.

6.2.1.3 Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su 2.783.090 KM, a značajni su troškovi usluga održavanja, troškovi transportnih usluga, troškovi zakupa, troškovi reklame i sponzorstva i troškovi ostalih usluga.

Troškovi usluga održavanja iskazani su 1.975.641 KM. Ove troškove u najvećem dijelu čine usluge: tekućeg održavanja u zemlji 1.001.711 KM, održavanja softvera 235.704 KM, održavanja transportnih sredstava 222.744 KM, investicionog održavanja 198.370 KM, čišćenja 125.323 KM i ostale servisne usluge 41.625 KM. Navedene usluge vrše se na osnovu Ugovora zaključenih u Društvu, nakon obavljenih postupaka javne nabavke.

Troškovi transportnih usluga iskazani su 91.489 KM, a odnose se na prevozne usluge: u zračnom prometu 77.767 KM, u cestovnom prometu 13.202 KM i druge usluge 520 KM.

Troškovi zakupa iskazani su 383.576 KM, u najvećem dijelu odnose se na troškove zakupa poslovnog prostora i opreme od fizičkih i pravnih lica na osnovu Uputstva o zakupu nekretnina u Društvu i sklopljenih Ugovora.

Troškovi reklame i sponzorstva iskazani su 242.456 KM. U okviru ove pozicije najveći su usluge reklame putem panoa, plakata i slično 75.700 KM, troškovi reklamnog materijala s nazivom firme 43.996 KM, usluge reklame u pisanim medijima 39.656 KM i troškovi usluge reklame putem elektronskih medija 35.207 KM. Obračun i isplata navedenih troškova vrši se u skladu sa Ugovorima potpisanim sa odabranim ponuđačima, nakon provedenih postupaka javne nabave.

Troškovi ostalih usluga iskazani su 89.341 KM. U okviru ove pozicije najveće su usluge tehničkog pregleda i registracije vozila 72.214 KM. Ostale troškove čine: usluge kontrole kvaliteta i atestiranje, hotelske usluge, usluge zaštite na radu, fotokopiranja, prepisa, izrade naljepnica i ostalo.

6.2.1.4 Amortizacija i troškovi rezerviranja

Troškovi amortizacije iskazani su 4.793.196 KM, obračun se vrši linearnom metodom sa svrhom potpune amortizacije materijalne i nematerijalne imovine tokom procijenjenog vijeka trajanja, a na osnovu Odluke Uprave Društva o stopama amortizacije za 2015. godinu.

Troškovi rezervisanja za sudske sporove i štete iskazani su 105.000 KM, a odnose se na rezervisanja na dvije tužbe po osnovu radno-pravnog statusa 8.000 KM i za jedan spor za naknadu štete u iznosu 97.000 KM.

6.2.1.5 Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su 9.591.842 KM, a čine ih prema značajnosti: troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga 6.150.433 KM, troškovi poreza, naknada taksi i drugih dažbina na teret pravnog lica 1.003.091 KM (naknade za zaštitu od nesreća, vodne naknade, komunalne takse, porez na vozila i imovinu, posebne takse), troškovi platnog prometa 843.545 KM (bankarske usluge, troškovi provizije i troškovi bankarskih garancija), troškovi članarina, doprinosa i sličnih obaveza 567.035 KM (naknade za obavljanje poštanskih usluga Agenciji za poštanski saobraćaj, naknade za korištenje šuma, razne vrste članarina), troškovi neproizvodnih usluga 521.969 KM (komunalne usluge i naknade, zdravstvene usluge, računovodstvene i revizijske usluge, advokatske, notarske usluge i sl.), troškovi reprezentacije 117.918 KM, troškovi premija osiguranja 179.351 KM (premije osiguranja: imovine, vozila, radnika od ozljeda na radu, životnog osiguranja, novca i sl.) i ostali nematerijalni troškovi 208.498 KM (naknade za službena glasila, usluge studentskog servisa, troškovi oglašavanja, sudski prateći troškovi i sl.).

U okviru nematerijalnih troškova najznačajniji su poštanski i telekomunikacijski troškovi koje čine: poštanske usluge u zemlji 3.329.410 KM, poštanske usluge u inostranstvu 2.179.674 KM (međunarodni poštanski saobraćaj - usluge avio prevoza, automatsko prećenje pošiljki, tranzit pisama i paketa i sl.) usluge interneta 115.723 KM, te ostale poštanske i telekomunikacijske usluge u zemlji i inostranstvu 115.824 KM (provizije na osnovu Ugovora).

Troškovi reprezentacije iskazani su 117.918 KM, a određeni su Odlukom Uprave Društva o korištenju reprezentacije u JP BH Pošta za 2015. godinu od 06.01.2015. godine. Prema istoj Odluci, troškovi reprezentacije utvrđeni su u ukupnom iznosu od 182.000 KM, u okviru pojedinačnih iznosa planiranih sredstava za ove namjene. Pravo na korištenje reprezentacije imaju lica sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima. Uvidom u analitičke kartice troškova reprezentacije po svim osnovama, na kojima se vode pojedinačni troškovi korisnika reprezentacije, utvrđeno je da nije bilo prekoračenja u odobrenim iznosima.

6.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su 527.181 KM, a čine ih: negativne kursne razlike 498.057 KM, ostali finansijski rashodi 17.046 KM (naknade štete po rješenjima) i rashodi kamata 12.078 KM. U okviru istih najveći su rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika na deviznim računima 467.030 KM, koje se obračunavaju na mjesečnom nivou.

6.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani 693.637 KM, a odnose se na rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja 357.472 KM, rashodi i gubici na zaliham materijala i robe i ostali rashodi 293.918 KM, gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava 42.009 KM. U okviru konta rashodi i gubici na zaliham materijala i robe i ostali rashodi najznačajnija stavka se odnosi na naknadno utvrđene rashode iz ranijih godina, koji se u najvećem dijelu odnose na razlike procijenjenih obračuna za međunarodni poštanski saobraćaj, usluge avio prevoza, tranzit pisama i paketa i sl., korekciju ulaznog PDV-a za 2014. godinu.

6.2.4 Rashodi iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava

Rashodi iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava iskazani su 162.323 KM i odnose se na gubitke od umanjenja vrijednosti postrojenja i opreme 150.000 KM i umanjenja vrijednosti građevinskih objekata 12.323 KM po redovnom godišnjem popisu.

6.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2015. godini iskazalo bruto dobit 4.084.568 KM i ista je u odnosu na prethodnu godinu manja za 18,5%. Po umanjenju bruto dobiti za porez na dobit, neto dobit iskazana je 3.618.084 KM.

Poslovni prihodi iskazani su 84.312.783 KM, a poslovni rashodi 84.762.008 KM, što je dovelo do gubitka od poslovnih aktivnosti 449.225 KM. Međutim, Društvo oročava značajan iznos novčanih sredstava i ostvarilo je dobit iz finansijskih aktivnosti 4.167.339 KM, te je pozitivan rezultat poslovanja tekuće godine u najvećem dijelu rezultat ovih aktivnosti.

Kako je konstatovano i ranije provedenim revizijama, na poslovne rezultate pored subjektivnih u značajnom dijelu utiču i objektivni faktori, a prije svega okruženje, tržišni uslovi kao i pad interesa za tradicionalnim poštanskim uslugama. Usluge poštanskog saobraćaja u Bosni i Hercegovini obavljaju tri poštanska operatora što je dovelo do podjele, ograničenja i ekskluziviteta tržišta poštanskih usluga. Ovako stanje dovodi do multipliciranja troškova poslovanja, što se uveliko odražava i na kvalitet poštanskih usluga. Pored javnih poštanskih operatera, univerzalnim poštanskim uslugama (rezervisanim i nerezervisanim) bave se i druge privatne kompanije što utiče na konkurentnost.

Dosljedna primjena Zakona o poštama Bosne i Hercegovine i Zakona o poštanskom prometu Federacije BiH, posebno u dijelu prenošenja rezervisanih poštanskih usluga u isključivu nadležnost javnih poštanskih operatera, u značajnom dijelu bi unaprijedilo njihovo cjelokupno poslovanje i uticalo na ostvarenje boljih poslovnih rezultata, što bi uz povećani angažman na prilagođavanju savremenim trendovima komunikacije stvorilo preduslove za uspješno poslovanje iz osnovne djelatnosti Društva.

7. Stalna i tekuća sredstva, obaveze i kapital

7.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Stalna sredstva i dugoročni plasmani iskazana su 218.897.884 KM (nabavna vrijednost 335.867.175 KM, ispravka vrijednosti 116.969.291 KM), što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 27.429.934 KM ili 11%.

Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa bila je slijedeća:

	31.12.2015.	31.12.2014.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	218.897.884	246.327.818
Nematerijalna sredstva	1.075.795	945.118
Nekretnine, postrojenja i oprema	99.307.813	100.459.808
Investicijske nekretnine	31.157.197	30.797.311
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	77.519	77.519
Dugoročni finansijski plasmani	86.679.357	113.187.417
Druga dugoročna potraživanja	346.151	714.107
Dugoročna razgraničenja	254.052	146.538

Nematerijalna sredstva iskazuju se po trošku nabavke. Nakon početnog priznavanja, njihovo vrednovanje vrši se po trošku, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Iskazana su 1.075.795KM, i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 13,8%. Nematerijalna sredstva su licence u vrijednosti od 377.037 KM, softveri 629.529 KM i nematerijalna sredstva u pripremi 51.557 KM.

Povećanje vrijednosti nematerijalnih sredstava u 2015. godini izvršeno je za nabavke korisničkih Microsoft licenci 141.524 KM, povećanje modula EFK aplikacije 107.973 KM i nabavka modula javnih nabavki u poslovo-informacionom sistemu NIBIS 83.988 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema su značajna imovina i iskazana je 99.307.813 KM (nabavne vrijednosti 185.790.076 KM, ispravke vrijednosti 86.482.263 KM), što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.151.995 KM ili 1,1%. Stopa otpisa ove imovine je 46,5%.

Struktura i promjene nekretnina, postrojenja i opreme su slijedeće:

Opis	Zemljišta	Građevinski objekti	Postroj. i oprema	Alati namještaj i	Transp. sredstva	Sredstva u pripremi	Stambene zgrade	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nabavna vrijednost								
na dan 31.12.2014.godine	5.489.400	127.905.757	32.068.873	8.270.915	10.746.296	825.877	165.489	185.472.607
- direktna povećanja u 2015.				183.258		3.945.521		4.128.780
- prijenos sa pripreme		365.040	3.441.506	92.469	26.461	(3.925.476)		0
- otuđenje i rashodovanje		(18.658)	(1.094.285)	(182.813)	(216.927)			(1.512.684)
- ostalo	(225)	(2.257.857)	(52.852)				12.308	(2.298.626)
na dan 31.12.2015. godine	5.489.175	125.994.281	34.363.241	8.363.829	10.555.831	845.922	177.798	185.790.077
Akumulirana amortizacija								
na dan 31.12.2014.godine		47.211.515	23.748.834	7.300.475	6.703.075		48.900	85.012.799
-amortizacija za 2015.godinu		1.592.985	1.573.962	252.430	450.127		2.667	3.872.171
- otuđenje i rashodovanje		(6.336)	(1.078.855)	(175.178)	(212.905)			(1.473.273)
- ostalo		(1.083.699)	(42.763)	192.763			4.267	1.078.843
na dan 31.12.2015. godine		47.714.465	24.201.178	7.570.490	6.940.297		55.834	86.482.264
Neto knjigov.vrijednost								
na dan 31.12.2014.godine	5.489.400	80.694.242	8.320.039	970.440	4.043.221	825.877	116.589	100.459.808
na dan 31.12.2015. godine	5.489.175	78.279.816	10.162.063	793.339	3.615.534	845.922	121.963	99.307.813

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, njihovo vrednovanje iskazuje se po trošku, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Zemljišta su iskazana 5.489.175 KM i čine najvećem dijelom građevinska zemljišta, na kojima posljednjih godina nema značajnijih promjena.

Građevinski objekti iskazani su 78.279.816 KM (nabavne vrijednosti 125.994.280 KM, ispravke vrijednosti 47.714.464 KM), a čine ih zgrade namijenjene za obavljanje poslovnih i administrativnih djelatnosti. Povećanje građevinskih objekata u 2015. godini izvršeno je za 365.040 KM, a odnosi se na sanacije i rekonstrukcije na objektima centara pošta.

Smanjenje građevinskih objekata u 2015. godini izvršeno je za obračunatu amortizaciju 1.592.985 KM i za reklasifikaciju, odnosno prenos dijela građevinskih objekata na investicijske nekretnine 1.174.158 KM (nabavne vrijednosti 2.257.857 KM, ispravke vrijednosti 1.083.699 KM), a koje se najvećim dijelom odnose na iznajmljivanje BH Telecomu dijela objekta pošte na Dolac Malti.

Postrojenja i oprema iskazana su 10.162.063 KM i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 2.245.816 KM ili 22,1%. Ovu imovinu čine opremu za proizvodnju, preradu i obradu (štampanje) podataka, informatička i računarska oprema, uredska oprema, telefonske i telegrafske centrale i sl. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u 2015. godini izvršeno je za 3.441.506 KM, a odnosi se na nabavke mašine za kovetiranje 1.822.775 KM, računarske opreme 864.591 KM, printera 345.808 KM, UPS-ova 200.722 KM i kopir aparata u vrijednosti 22.968 KM.

Smanjenje postrojenja i opreme u 2015. godini izvršeno je za obračunatu amortizaciju 1.573.962 KM i za isknjiženje i rashod dotrajale i neupotrebljive opreme po Elaboratu o popisu 15.430 KM (nabavne vrijednosti 1.094.285 KM, ispravke vrijednosti 1.078.855 KM), uglavnom informatičke i elektronske opreme.

Alati i kancelarijski i pogonski namještaj iskazani su 793.339 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 146.768 KM ili 18,5%. Povećanje ove imovine u 2015. godini izvršeno je za 275.727 KM, a odnosi se na nabavku kancelarijskog namještaja i klima uređaja.

Smanjenje navedene imovine u 2015. godini izvršeno je za obračunatu amortizaciju 252.430 KM i za isknjižavanje i rashod opreme po Elaboratu o popisu 7.635 KM (nabavne vrijednosti 182.813 KM, ispravke vrijednosti 175.178 KM).

Transportna sredstva iskazana su 3.615.534 KM, a čine ih vozila namijenjena za obavljanje osnovne djelatnosti, putnička i teretna vozila, mopedi i bicikla. Ova sredstva u odnosu na prethodnu godinu manja su za 383.247 KM ili 10,6%. U tekućoj godini izvršena je nabavka bicikala za centre pošta u vrijednosti 26.461 KM. Smanjenje ove imovine u 2015. godini izvršeno je za iznos obračunate amortizacije 450.127 KM i za isknjižena rashodovana sredstva 4.022 KM po Elaboratu o popisu (nabavne vrijednosti 216.927 KM i ispravke vrijednosti 212.905 KM).

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su 845.922 KM i veća su u odnosu na prethodnu godinu 20.302 KM ili 2,4%. U okviru materijalnih sredstava u pripremi iskazani su: građevinski objekti u pripremi 700.783 KM, postrojenja i oprema u pripremi 119.895 KM i pogonski i kancelarijski namještaj u pripremi 25.244 KM.

Građevinske objekte u pripremi čine: ulaganja u upravnu zgradu Centra pošte Bihać 537.685 KM i objekat PTT škola na Obali, u okviru Centra pošte Sarajevo 98.653 KM.

U okviru građevinskih objekata u pripremi, iskazana su ulaganja u upravnu zgradu Centra pošte Bihać 537.685 KM. **Međutim, upravna zgrada je završena, stavljena u upotrebu, ali nije knjigovodstveno kolaudirana i ne obračunava se amortizacija (investicija započeta 2006. godine, konačna situacija sačinjena 31.12.2012. godine).**

Ulaganja u objekat PTT škola na Obali, u okviru Centra pošte Sarajevo, iskazana su 98.653 KM. Započeta je idejnim projektom iz 2008. godine, 2009. godine izrađen je izvedbeni projekat, pribavljeno je odobrenje za građenje, isto je produžavano i isteklo je 04.06.2014. godine. Realizacija investicije odložena je za 2015. godinu, a prema podacima Društva trebalo bi ponovo pristupiti pribavljanju sve potrebne tehničke dokumentacije kako bi uopće počela realizacija predmetne investicije. **Navedeno govori da se investicije realizuju sporo i neefikasno.**

Investicijske nekretnine iskazane su 31.157.197 KM i u odnosu na prethodnu godinu povećane su za 259.886 KM ili 1%. Radi se o nekretninama koje su date u zakup i s tim u vezi, shodno zahtjevima iz MRS 40 – Ulaganja u nekretnine, reklasifikovane na ovu poziciju. Po navedenom osnovu Društvo ostvaruje značajne prihode, o čemu je detaljnije opisano u tački 6.1. Prihodi.

Ostala stalna materijalna sredstva iskazana su 77.519 KM, a čine različita umjetnička djela (djela likovne umjetnosti, knjige i sl.) koja se ne amortizuju.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su 86.679.357 KM, a najvećim dijelom čine ih:

- oročena novčana sredstva 46.678.177 KM (u više banaka po kamatnoj stopi od 2,96 do 5,55% na godišnjem nivou) i
- ostali dugoročni finansijski plasmani iskazani 40.000.000 KM, koji se odnose na ulaganja u izgradnju autoceste po Ugovoru o učešću u finansiranju izgradnje autoceste Sarajevo – Zenica, dionica Podlugovi – Jošanica.

Navedeni Ugovor je na osnovu Odluke Vlade Federacije BiH od 21.12.2000. godine, zaključen 27.02.2001. godine između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JP PTT saobraćaja BiH Sarajevo. JP PTT saobraćaja BiH Sarajevo je iz dobiti za 2000. godinu uložilo navedena sredstva, a podjelom ovog preduzeća u 2002. godini na dva posebna preduzeća, telekomunikacije i poštanski saobraćaj, Društvu je pripalo predmetno ulaganje, koje se od tada iskazuje u poslovnim knjigama.

Vlada Federacije BiH donijela je Odluku 26.03.2009. godine, o prenosu prava i obaveza sa JP BH Pošta d.o.o Sarajevo, koja proističu iz uložених sredstava na Federalnu direkciju za izgradnju, upravljanje i održavanje autoceste, koja se kasnije registrovala kao JP Autoceste Federacije BiH. Istom Odlukom obavezane su ugovorne strane da zaključe aneks Ugovora o učešću u finansiranju izgradnje pomenute dionice ove autoceste.

Uvažavajući naprijed navedene prijedloge i uz sugestije Federalnog pravobranilaštva, pripremljen je Aneks ugovora, koji je potpisala samo jedna strana, JP "Autoceste Federacije BiH". Društvo nije potpisalo predmetni Aneks, niti je Uprava postupila u skladu sa naprijed navedenom odlukom Vlade Federacije BiH iz 2009. godine i predloženim rješenjima svog osnivača.

Uprava Društva nije pokrenula proceduru za realizaciju predmetne Odluke Vlade Federacije BiH, već je 29.11.2012. godine angažovala sudskog vještaka ekonomske struke radi vještačenja u vezi predmetnog ulaganja i na osnovu njegovog nalaza i mišljenja uputila je 02.09.2013. godine prijedlog resornom Ministarstvu za konačno rješenje statusa ovih dugoročnih ulaganja. Predloženo je da se, shodno pravilima i mogućnostima MRS 31 – Udjeli u zajedničkim poduhvatima, sačini ugovor o izvršenom ulaganju kojim bi se regulisalo sudjelovanje i zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima, izvještavanje i udio Društva u finansijskom rezultatu od izvršenog ulaganja. Ministarstvo nije prihvatilo ponuđeni Prijedlog, već je od Uprave i organa upravljanja zatražilo realizaciju Odluke Vlade Federacije BiH iz 2009. godine. **Uprava Društva nije realizirala Odluku Vlade Federacije BiH, već predmetna ulaganja i dalje iskazuje u poslovnim knjigama Društva. Nakon što su iscrpljene i preostale mogućnosti, Uprava je na sjednici održanoj 08.01.2014. godine utvrdila Nacrt Odluke o otpisu dugoročnih ulaganja na teret upisanog i uplaćenog osnivačkog kapitala i smanjenju upisanog i uplaćenog osnovnog kapitala u iznosu od 40.000.000 KM i istu je, zajedno sa Prijedlogom Aneksa ugovora proslijedila Nadzornom odboru u dalju proceduru, odnosno, na razmatranje i usvajanje.**

Nadzorni odbor je 13.02.2014. godine donio Zaključak i naložio Upravi da ponuđene hodograme i akte koje trebaju utvrditi i donijeti Nadzorni odbor i Skupština Društva još jednom preispita sa aspekta formalno-pravne ispravnosti te pribavi mišljenja notara, Federalnog pravobranilaštva i sudskog vještaka. Prezentirana je dokumentacija o aktivnostima po prednjem Zaključku, a Nadzorni odbor je 26.03.2015. godine, pored ostalog, sugerisao i dodatne konsultacije sa resornim Ministarstvom, Vladom FBiH i javnim preduzećima Autoceste Federacije BiH i BH Telecom, te izrazio negativan stav u pogledu potpisivanja ponuđenog Aneksa Ugovora od 27.02.2001. godine.

Na osnovu Zaključka Uprave Društva od 24.08.2015. godine, sačinjena je **Informacija o preduzetim aktivnostima za konačno rješenje statusa ulaganja u autocestu** kojom se, pored ostalog, skreće pažnja na ranije date interne i eksterne preporuke za postupanje po predmetnom plasmanu, kao i na nalog vanjskog revizora Društva za 2014. godinu, Revizija Revita d.o.o. Cazin „da Društvo, odnosno Uprava, Nadzorni odbor i Skupština trebaju do 31.12.2014. godine provesti sve potrebne procedure na provedbi Odluke o prenosu prava i obaveza sa „JP BH Pošta“ d.o.o Sarajevo, koja proističu iz uložених sredstava u izgradnju autoceste“.

Također, novoimenovani Nadzorni odbor je 01.02.2016. godine zadužio Upravu da pripremi informaciju o poduzetim mjerama za rješenje predmetnog ulaganja. Međutim, sve ove aktivnosti u vezi predmetnih ulaganja nisu realizovane do okončanja naše revizije, tako da se ista ulaganja još uvijek iskazuju u poslovnim knjigama Društva.

Kako je isticano i ranije provedenim revizijama, Društvo u dosadašnjem periodu poslovanja od iskazanih ulaganja nije ostvarivalo ekonomske koristi. Imajući u vidu zahtjeve Vlade Federacije BiH, u svojstvu osnivača i vlasnika kapitala, za isknjiženje predmetnih ulaganja, više je nego izvjesno da od istih ni u narednom periodu neće imati nikakvih ekonomskih koristi. Radi navedenog, Društvo nema nikakvog osnova da u svojim finansijskim izvještajima iskazuje dugoročna ulaganja u iznosu od 40.000.000 KM. Ova ulaganja ne ispunjavaju uslove i zahtjeve za priznavanje u finansijskim izvještajima jer ne zadovoljavaju definiciju elementa finansijskih izvještaja i kriterije za priznavanje definisane paragrafima 83. i 89. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, koji čine sastavni dio Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, radi čega i nisu realna.

Druga dugoročna potraživanja iskazana su 346.151 KM i odnose se na ranije date kredite zaposlenima.

Ugovori su zaključeni prije stupanja na snagu Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH. Krediti se uredno vraćaju.

Amortizacija

Amortizacija se obračunava linearnom metodom otpisa tokom procijenjenog vijeka trajanja svakog pojedinačnog sredstva, osim ako postoje značajne promjene očekivanog okvira trošenja ekonomskih koristi u toj imovini, o čemu Uprava donosi godišnje odluke.

Procjena vrijednosti umanjenja stalnih sredstava

Društvo je na datum bilansa izvršilo djelimičnu procjenu i provjeru ostatka vrijednosti i vijeka upotrebe stalnih sredstava, shodno zahtjevima iz paragrafa 51. MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Komisije za procjenu ostatka vrijednosti stalnih sredstava na nivou Generalne direkcije i centara pošta su provele aktivnosti i konstatovano je da je knjigovodstvena vrijednost opreme INK JET SISTEM instalirane u Hibridnoj pošti u Glavnom poštanskom centru precijenjena, te da postojeću vrijednost treba umanjiti za 150.000 KM, procentualno raspoređenu po pojedinim modulima. Izvršeno je knjigovodstveno usklađivanje vrijednosti ove opreme na teret rashoda perioda u navedenom iznosu.

Sredstva čija je nadoknadiva vrijednost, po procjenama komisija, potcijenjena navedena su u Zabilješkama uz finansijske izvještaje za 2015. godinu.

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo još uvijek nije obezbijedilo i ne raspolaže sa potpunom dokumentacijom o vlasništvu za sve nekretnine iskazane kao imovina Društva, postoje nekretnine za koje postupak upisa vlasništva nije okončan. Prema evidencijama nadležne Službe za pravne, kadrovske i opće poslove za većinu nekretnina posjeduje se dokumentacija o vlasništvu, dok je za određene slučajeve postupak u toku i isti nije sporan. Međutim, za manji broj nekretnina upis je sporan ili se radi o složenom i dugotrajnom postupku, kod centara pošta Tuzla i Travnik u postupku rješavanja je po 7 predmeta, te jedan manji broj neriješenih predmeta kod drugih centara pošta.

Hipoteke i založno pravo

Prema izjavama odgovornih lica, Društvo nema ograničenja u raspolaganju nad imovinom, obzirom da nije terećeno hipotekama na nekretnine i založnim pravima na pokretnu imovinu.

Analizirati nezavršene investicije te otkloniti uzroke spore i neefikasne realizacije započetih investicionih ulaganja.

Postupiti u skladu sa zahtjevima osnivača i u potpunosti realizirati Odluku Vlade Federacije BiH, od 26.03.2009. godine, a koja se odnosi na prenos prava i obaveza predmetnog ulaganja na Federaciju BiH, odnosno, nadležnu direkciju autocesta.

7.2 Tekuća sredstva

7.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su slijedeće zalihe:

	31.12.2015.	31.12.2014.
ZALIHE	2.810.332	3.374.720
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	2.503.175	3.077.422
Roba	298.657	288.798

Dati avansi	8.500	8.500
-------------	-------	-------

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara iskazane su 2.503.175 KM, a odnose se na: sirovine i materijal 1.851.362 KM i rezervne dijelove 488.527 KM, autogume i ambalažu 114.638 KM te zalihe alata i ostalog sitnog inventara 48.648 KM.

Zalihe trgovačke robe iskazane su 298.657 KM i odnose se na poštanske markice, filatelističku, ukrasnu i ostalu komercijalnu robu.

Dati avansi iskazni su 8.500 KM, a odnose se na više manjih iznosa plaćenih promotivnih usluge iz perioda 2005. - 2008. godina.

7.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31.12.2015. godine iskazani su 55.614.767 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 31.060.292 KM, zbog reklasifikacije plasmana sa dugoročnih na kratkoročne. Struktura ovih sredstava na datum bilansa je slijedeća:

	31.12.2015.	31.12.2014.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	55.614.767	24.554.475
Transakcijski računi – domaća valuta	37.937.628	6.651.996
Transakcijski računi – strana valuta (u KM)	6.754.630	589.237
Blagajne - domaća valuta	427.650	430.354
Blagajne - strana valuta (u KM)	485	387
Ostala novčana sredstva	103.208	45.144
Oročena novčana sredstva	10.391.166	16.837.357

Osim novčanih sredstava iskazanih na ovoj poziciji-gotovina i gotovinski ekvivalenti, Društvo raspolaže sa 46.678.177 KM dugoročnih novčanih depozita oročenih u bankama po fiksnoj kamatnoj stopi od 2,96% do 5,55% na godišnjem nivou.

Društvo raspolaže sa transakcijskim računima za unutarnji i vanjski platni promet otvorenim u petnaest banaka: Vakufska banka, Sberbank, NLB Tuzlanska banka, UniCredit bank, Union banka, Raiffeisen banka, Intesa SanPaolo banka, Bosna Bank internacional, Privredna banka, Bor banka, Sparkasse bank, Investiciono-komercijalna banka, Turkish Ziraatbank BH, Moja banka i HVB Unicredit banka.

Ostala novčana sredstva su izdvojena novčana sredstva, a odnose se na: kratkoročni dio otplate stambenih kredita datih radnicima iz ranijeg perioda 54.644 KM, biznis kartica 7.748 KM i rate komisionog kredita BH Airlines 40.815 KM.

7.2.3 Kratkoročna potraživanja i plasmani

U finansijskim izvještajima iskazana su slijedeća potraživanja:

	31.12.2015.	31.12.2014.
POTRAŽIVANJA	15.702.687	18.786.369
Potraživanja od prodaje	11.420.660	14.771.724
Potraživanja iz specifičnih poslova	81	108
Druga kratkoročna potraživanja	746.226	839.483
Kratkoročni finansijski plasmani	21.666	21.322
Potraživanja za ulazni PDV	19.880	22.758
Aktivna vremenska razgraničenja	3.494.174	3.130.974

Potraživanja od prodaje iskazana su 11.420.660 KM. Novim Pravilnikom o fakturisanju, evidentiranju i naplati potraživanja iz juna 2015. godine uređeno je fakturisanje, evidentiranje, naplata, utuženje i otpis svih potraživanja. Iako je došlo do smanjenja potraživanja, Društvo i dalje ima značajna potraživanja u čemu su potraživanja od kupaca budžetskih korisnika 56,6% od ukupnih potraživanja.

Struktura potraživanja od prodaje :

	31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja od prodaje	11.317.072	14.661.069

-Kupci u zemlji	11.765.501	15.102.333
- Kupci u inostranstvu	103.588	110.655
-(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji)	(552.017)	(551.919)

Ročna struktura potraživanja od prodaje na datum bilansa bila je sljedeća:

u 000 KM

Naziv	do 30 dana	30 do 60	od 60 do 90	90 do 120	120 do 180	180 do 365	preko 365 dana	Ukupno
Kupci u zemlji	6.124,5	598,4	555,3	336,7	465,2	1.566,2	1.439,7	11.086,0
Sumnjiva i sporna potraživanja			0,1	0,4	25,5	372,1	376,7	774,7
Ino kupci	70,3	0,4	0,7	1,5	5,7	4,4	20,5	103,6
Ukupno	6.194,8	598,8	556,1	338,6	496,4	1.942,7	1.836,9	11.964,3

U 2015. godini izvršeno je utuženje nenaplaćenih potraživanja u iznosu 1.651.330 KM, na teret rashoda ispravljena su potraživanja u iznosu od 321.125 KM, dok sumnjiva i sporna potraživanja iznose 774.688 KM. Ukupna ispravka vrijednosti potraživanja iskazana je 552.017 KM. Međutim ako se uzme u obzir da se ispravljena potraživanja nakon 3 godine, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu, reviziji i računovodstvenim politikama Društva, isknjižavaju na vanbilansnu evidenciju koja na dan 31.12.2015. godine iznosi 2.001.061 KM, tada je ukupan iznos ispravljenih potraživanja koji su isknjižena na teret rashoda Društva 2.553.078 KM. U 2015. godini naplaćena su prethodno ispravljena potraživanja u iznosu od 325.810 KM.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su 746.226 KM i odnose se na ostala nespomenuta potraživanja 516.318 KM, potraživanja za refundaciju naknada plaća i drugih prava zaposlenih za vrijeme bolovanja 66.538 KM i sumnjiva i sporna ostala kratkoročna potraživanja 113.542 KM.

Ostala nespomenuta potraživanja u najvećem dijelu, 350.000 KM se odnose na unutrašnji uputnički promet, tj. na blagajničke maksimume po centrima pošta za novčano poslovanje.

Sumnjiva i sporna ostala kratkoročna potraživanja iskazana 113.542 KM u najvećem dijelu odnose se na potraživanja vezana za oružane pljačke i manjkove koje su se desile u blagajnama pošta. Za ova potraživanja, zbog neizvjesnosti naplate, vrši se ispravka vrijednosti na teret rashoda.

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani su 21.666 KM, u najvećem dijelu od 20.000 KM, odnose se na namjenski depozit kod Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo, kao instrument obezbjeđenja naplate bančnih potraživanja, kako je to definisano Ugovorom o uslovima korištenja business kartice.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su 3.494.174 KM i najvećim dijelom se odnose na obračunate prihode u međuoperatorskom i međunarodnom poštanskom saobraćaju, po osnovu procjene za 2015. godinu 3.017.727 KM.

7.3 KAPITAL

Na datum bilansa struktura kapitala Društva je kako slijedi:

	31.12.2015.	31.12.2014.
KAPITAL	283.310.017	280.141.932
Osnovni kapital	245.579.086	245.579.086
Rezerve	13.155.918	10.925.890
Neraspoređena dobit	24.575.013	23.636.956

Osnovni kapital iskazan je 245.579.086 KM, što odgovara registrovanom osnovnom kapitalu kod nadležnog Općinskog suda u Sarajevu i i predstavlja 100% udio vlasništva Federacije FBiH.

Rezerve su iskazane 13.155.918 KM, a formirane su iz rezultata poslovanja, shodno Zakonu o privrednim društvima i Statutu Društva kojima je utvrđena obaveza izdvajanja iz neto ostvarene dobiti sve do formiranja rezervi u iznosu od najmanje 25% osnovnog kapitala. Skupština Društva je u 2015. godini donijela odluku o raspodjeli dobiti za 2014. godinu, prema kojoj je u rezerve izdvojeno 2.230.028 KM.

Neraspoređena dobit iskazana je 24.575.013 KM i formirana je iz rezultata poslovanja. Skupština Društva je odlukom od 28.05.2015. godine, iz dobiti ostvarene u 2014. godini, u akumuliranu neraspoređenu

dobit rasporedila 1.780.027 KM, a za donacije pravnim licima 450.000 KM. Akumulirana neraspoređena dobit iznosi 20.956.929 KM, dok je preostalih 3.618.084 KM neraspoređena dobit izvještajne godine.

7.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa, iskazane su slijedeće obaveze:

	31.12.2015.	31.12.2014.
OBAVEZE	9.715.653	12.901.450
Dugoročne obaveze	677.623	922.693
Dugoročna rezervisanja	477.263	720.504
Dugoročna razgraničenja	200.360	202.189
Kratkoročne obaveze	6.384.705	8.889.188
Obaveze prema dobavljačima i druge poslovne obaveze	1.095.138	1.122.197
Obaveze prema zaposlenim	4.198.292	6.680.502
Obaveze za PDV, poreze i ostale obaveze	1.091.275	1.086.489
Pasivna vremenska razgraničenja	2.653.325	3.089.569

Na datum bilansa iskazane su obaveze **9.715.653 KM**, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 3.185.797 KM ili 24,7%, u čemu najveći uticaj ima smanjenje obaveza prema zaposlenima, zbog smanjenja broja zaposlenih. U ukupnim obavezama učešće dugoročnih obaveza je 6,9%, kratkoročnih obaveza 65,7% i vremenskih razgraničenja 27,4%. Prema evidencijama Društva, obaveze se izmiruju u propisanim rokovima.

Dugoročna razgraničenja i rezervisanja odnose se na obračunata rezervisanja po sudskim sporovima i odloženi prihod iz donacija. Na datum bilansa iskazana su 677.623 KM i u odnosu na prethodnu godinu manja su za 245.070 KM ili 26,6%, jer su realizovana rezervisanja po sudskim sporovima prethodnih godina 353.509 KM.

Obračunata rezervisanja po sudskim sporovima iskazana su 477.263 KM i odnose se na procjenu rezervisanja za buduće troškove po sudskim sporovima. Osnov za utvrđivanje rezervisanja za sudske sporove je MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Prema podacima Službe za pravne, kadrovske i opće poslove protiv Društva se vodi 85 sudskih sporova u ukupnom iznosu od 778.998 KM. Polovina od navedenih sporova odnosi se na tužbe iz radno-pravnog statusa. U 2015. godini rezervisan je 105.000 KM i to za dvije tužbe po osnovu radno-pravnog statusa 8.000 KM i za jedan spor za naknadu štete 97.000 KM.

Ovakav način utvrđivanja iznosa za rezervisanje nije u skladu sa načelom potpunosti, shodno paragrafu 38. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i sa paragrafom 36. MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.

U okviru **dugoročnih razgraničenja** najznačajniji su odloženi prihodi iz donacija u iznosu od 196.823 KM i odnosi se na prihod od donacija, koji se evidentiraju u skladu sa MRS 20 - Računovodstvo državnih davanja i objavljivanje državne pomoći.

Kratkoročne obaveze iskazane su 6.384.705 KM i čine ih: obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih 4.198.291 KM, pasivna vremenska razgraničenja 2.653.325 KM, obaveze iz poslovanja 980.090 KM, druge obaveze 702.804 KM, obaveze za PDV, ostale poreze doprinose i druge dažbine 388.471 KM i obaveze iz specifičnih poslova 115.049 KM.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu iskazane su 977.734 KM. Provedenom revizijom utvrdili smo da su računi uredno ovjereni, odobreni i likvidirani od strane odgovornih lica, a odnose se na fakturisane robu, materijal i usluge.

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane 4.198.292 KM odnose se na obaveze za plaću za decembar 2015. godine.

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su 2.653.325 KM. U okviru ove pozicije najveće stavke su: obračun troškova po međunarodnom i međuoperatorskom prometu 1.989.509 KM i obračunati ostali troškovi poslovanja 626.477 KM, u okviru kojih se najveći dio odnosi na novčane pomoći za teške bolesti, koje su odobrene u skladu sa Odlukom o ukalkulisanju troškova u 2015. godini u visini od 130.000 KM prema pregledu podnesenih zahtjeva za isplatu jednokratnih pomoći u slučaju teških bolesti u 2015. godini.

Na poziciji kratkoročna rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenima, u okviru ostalih pasivnih vremenskih razgraničenja iskazano je 11.500 KM, koje se odnosi na godišnju nagradu predsjedniku i članovima Uprave Društva za izuzetne rezultate poslovanja za ostvarenu neto dobit u poslovnoj 2013. godini, a u skladu sa Odlukom Skupštine Društva od 13.05.2014. godine. Navedene nagrade nisu isplaćene ni nakon isteka perioda od godinu dana.

Rezervisanja vršiti u skladu sa MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva i načelom potpunosti, shodno paragrafu 38. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.

8. Javne nabavke

Plan nabavki za 2015. godinu sastavni je dio Plana poslovanja za period 2014.-2016. godina. Društvo je Pravilnikom o javnim nabavkama, usvojenim 04.03.2015. godine, uredilo procedure, uslove, ovlaštenja i odgovornosti u postupcima nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova. Stupanjem na snagu novog Zakona o javnim nabavkama iz 2014. godine, Društvo kao Sektorski ugovorni organ obveznik je primjene otvorenog, ograničenog ili pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja na ravnopravnoj osnovi, kada nabavlja robe, usluge i radove za potrebe obavljanja djelatnosti predviđenih članom 83. Zakona. Pregovarački postupak bez objave obavještenja i takmičarski dijalog primjenjivati će se ako su za to ispunjeni uslovi.

Generalni Direktor je Rješenjem od 06.04.2015. godine imenovao Stručni tim za provođenje postupaka javnih nabavki, koje je privremenog karaktera, do uspostavljanja nadležne službe za ove poslove. Navedenim Rješenjem svi imenovani zaposlenici su oslobođeni drugih poslova u svojoj organizacijskoj jedinici, u mjeri koja omogućava nesmetano obavljanje poslova vezanih za javne nabavke.

Prema prezentiranim podacima, ukupna vrijednost nabavki u 2015. godini iznosila je 11.157.990 KM, provedeno je 867 postupaka javnih nabavki, od čega se najveći dio odnosi na nabavke putem otvorenog postupka 6.568.385 KM ili 69,8%.

Mj.	Otvoreni postupak		Konkurentski		Pregovarački		Direktni sporazum		Izuzeto iz Zakona		Ukupno	
	br	Vrijednost	br	Vrijednost	Br	Vrijednost	br	Vrijednost	Br	vrijednost	br	Vrijednost
I	2	404.245	10	218.472	6	139.668	88	44.684	4	423.725	110	1.230.794
II	10	714.748	1	23.166	3	201.822	72	57.581	2	21.440	88	1.018.757
III	12	1.626.907	2	63.939	0	0	74	136.404	9	272.858	97	2.100.108
IV	1	5.956	4	80.312	0	0	53	75.252	1	11.700	59	173.240
V	2	131.536	1	10.904	1	397.825	57	59.131	1	45.689	62	645.086
VI	1	21.011	4	107.076	2	211.428	52	65.865	4	12.980	63	418.361
VII	6	2.407.471	4	127.428	0	0	42	54.604	1	7.020	53	2.596.523
VIII	0	0	3	110.961	1	332.951	31	31.084	0	0	35	474.996
IX	2	56.024	3	49.231	2	24.816	58	49.451	4	2.875	69	182.398
X	4	29.820	6	125.179	2	61.425	59	119.272	2	1.635	73	337.330
XI	2	197.282	3	95.491	0	0	67	77.800	1	837	73	371.410
XII	6	973.385	8	234.473	1	124.240	67	97.993	3	178.896	85	1.608.987
Ukupno	48	6.568.384	49	1.246.632	18	1.494.175	720	869.121	32	979.655	867	11.157.990

Uvidom u dokumentaciju postupaka nabavki u vrijednosti 4.481.028 KM, uočeno je da postoji određen broj žalbi radi neadekvatno pripremljene tehničke specifikacije za određene nabavke, u dijelu koji se odnosi na uslove za učešće i potrebne dokaze i Odluke o izboru, što dovodi do dugotrajnog procesa nabavki i neblagovremenog ugovaranja. U revidiranoj godini primljeno je ukupno trinaest žalbi, od kojih je devet neosnovanih, tri osnovane i jedna neblagovremena. Za tri postupka, nakon što su žalbe odbačene kao neosnovane od strane Društva, iste su upućene Uredu za razmatranje žalbi, u toku trajanja revizije ovi postupci nisu bili završeni. Također je pokrenut jedan Upravni spor protiv Ureda za razmatranje žalbi, nakon odbijanja žalbe od 12.06.2015.godine koji nije okončan do okončanja revizije, čime se dalje obustavlja postupak javne nabavke.

Postupci nabavki koji ukazuju da pojedine nabavke dugo traju i nisu efikasne su slijedeći primjeri:

- nabavka informatičke opreme, računara, fotokopir aparata, UPS-ova i štampača: postupak pokrenut 12.06.2014. godine, nakon uložene žalbe Ugovori potpisani 17.03.2015. godine,

- nabavka informatičke opreme za šaltersko poslovanje, postupak započeo 27.05.2015. godine, nakon uložene žalbe na tenderske specifikacije, Ugovori sklopljeni 24.12.2015. godine,

- nabavka i isporuka poštanskih obrazaca, postupak pokrenut 20.07.2015. godine, nakon uložene žalbe Ugovor potpisan 23.12.2015. godine.

Shodno navedenom, evidentno je da još uvijek postoje slabosti, te potreba daljnjeg unaprijeđenja efikasnosti cjelokupnog sistema javnih nabavki te smanjenja prostora za značajne nepravilnosti i eventualne negativne efekte za javna sredstva. Da bi se postigao potpuni efekat primjene Zakona o javnim nabavkama, unaprijeđenja su naročito neophodna u dijelu planiranja i organizacije procesa, pogotovo u dijelu pripreme tenderske specifikacije, a sve sa ciljem osiguranja aktivne i pravične konkurencije te jednakog tretmana svih sudionika u svim postupcima nabavki i skraćanja vremena dužine trajanja postupaka.

Poboljšati izradu tenderske dokumentacije radi osiguranja pravične i aktivne konkurencije s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom, dosljedno odredbama članova 3. i 54. Zakona o javnim nabavkama BiH.

9. Sudski sporovi

Prema podacima Službe za pravne, kadrovske i opće poslove i izvještaju o sudskim sporovima, zaključno sa 31.12.2015. godine, Društvo je pokrenulo tužbe i vodi 419 postupaka protiv pravnih i fizičkih lica u ukupnoj vrijednosti od 12.107.868 KM. Ukupno realizovani iznos sredstava putem suda do 31.12.2015. godine je 5.909.349 KM, a ostatak duga koji Društvo potražuje iznosi 6.198.519 KM. Broj predmeta u kojima Društvo učestvuje u svojstvu Tužioca povećan je za 66 sporova u odnosu na prethodnu godinu, u najvećem broju u CP Bihać, CP Sarajevo i CP Zenica i isti se većinom odnose na sporove po osnovu potraživanja za izvršene usluge.

Protiv Društva je pokrenuto i na dan 31.12.2015. godine vodi se 85 sudskih sporova ukupne vrijednosti tužbenih zahtjeva od 778.998 KM. Osnov tužbi uglavnom su prava iz radnih odnosa (42 spora u vrijednosti 385.164 KM), naknade šteta iz poštanskih usluga (8 sporova u vrijednosti 33.737 KM) i sporovi zakupa i drugi sporovi (35 sporova u vrijednosti 360.097 KM).

10. KOMENTAR

U ostavljenom roku Uprava Društva nije dostavila komentar na Nacrt Izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji JP BH POŠTA Sarajevo za 2015. godinu, te isti predstavlja konačan Izvještaj o finansijskoj reviziji JP BH POŠTA Sarajevo za 2015. godinu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Mira Pažin, dipl.oec.

Vođa tima:

Mujesira Cocalić, dipl. oec.

Član tima

Nina Šunjić, dipl.oec.

IV. REZIME DATIH PREPORUKA

- *Preispitati postojeću sistematizaciju radnih mjesta i istu uskladiti sa stvarnim potrebama Društva, kako bi se stvorili preduslovi za utvrđivanje i raspoređivanje optimalnog broja zaposlenika.*
- *Donijeti akt o načinu raspolaganja, korištenju i dodjeli stanova.*
- *Priznavanje prihoda vršiti u skladu sa paragrafom 22. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i MRS 18 Prihodi.*
- *Analizirati nezavršene investicije te otkloniti uzroke spore i neefikasne realizacije započetih investicionih ulaganja.*
- *Postupiti u skladu sa zahtjevima osnivača i u potpunosti realizirati Odluku Vlade Federacije BiH, od 26.03.2009. godine, a koja se odnosi na prenos prava i obaveza predmetnog ulaganja na Federaciju BiH, odnosno, nadležnu direkciju autocesta.*
- *Rezervisanja vršiti u skladu sa MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva i načelom potpunosti, shodno paragrafu 38. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.*
- *Poboljšati izradu tenderske dokumentacije radi osiguranja pravične i aktivne konkurencije s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom, dosljedno odredbama članova 3. i 54. Zakona o javnim nabavkama BiH.*

